

Industristatistik

1. Industriens betydning i den samlede danske økonomi

Nogenlunde konstant andel af dansk økonomi siden 1960'erne

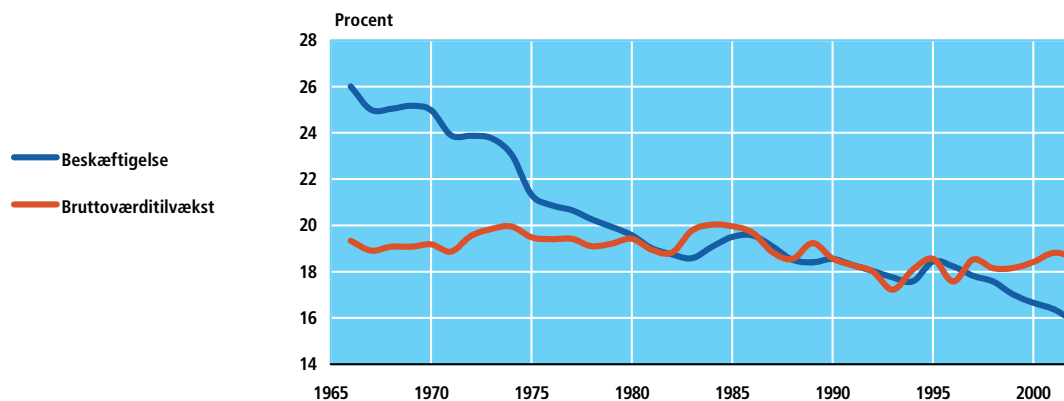
Industriens betydning i den samlede danske økonomi kan beskrives med centrale tal fra nationalregnskabet. Industrien repræsenterede frem til 1980 en nogenlunde konstant andel af erhvervenes samlede værditilvækst på 19 pct. Herefter er erhvervets andel faldet ganske jævnt ned til et niveau på 18 pct. i 2002.

Industriens andel af den samlede beskæftigelse aftagende

Industriens andel af den samlede beskæftigelse har været markant aftagende fra 1966 og frem til 1983, fra 26 pct. til 19 pct. Erhvervets betydning for beskæftigelsen steg igen frem til 1986, hvorefter der har været en jævnt vigende tendens frem til 2002, hvor industrien repræsenterede 16 pct. af den samlede beskæftigelse.

Figur 1

Industriens andele af de samlede erhverv 1966-2002

2. Industriens konjunkturudvikling

Industriproduktion

Industriens produktion kan belyses ved et mængeindeks for omsætningen af egne varer og tjenester for perioden 1990-2002. Perioden dækker en række forskellige konjunkturforløb, som beskrives nærmere i nedenstående.

Beskedent økonomisk vækst i 1990-1991

Perioden 1990-1991 var karakteriseret ved en beskedent økonomisk vækst, som var væsentligt påvirket af Golfkrisen i efteråret 1990 og starten af 1991. I efteråret 1992 fulgte en konjunkturtilbagegang i kølvandet på den internationale valutauro og usikkerheden efter afstemningen om Maastricht-traktaten.

Konjunkturopsving i 1993-1995

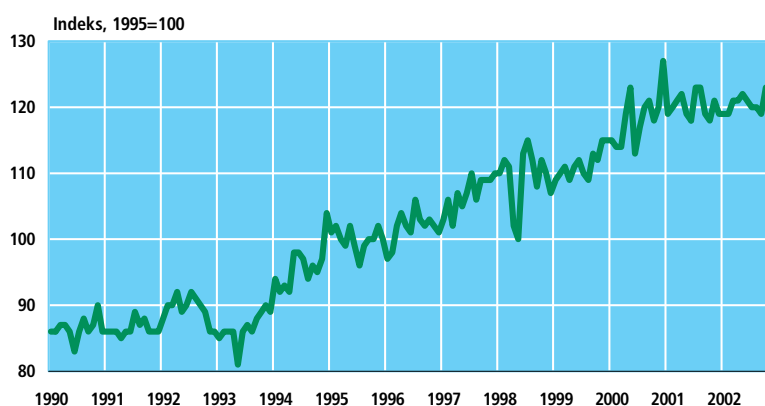
Det følgende konjunkturopsving medio 1993, som blandt andet skyldtes et rekordstort privatforbrug hjulpet på vej af skattereformen i 1993, toppede i foråret 1995 og blev fulgt af en vækstpause på ca. et halvt år.

Fornyet vækst i 1996-1997

Vækstpauzen blev afløst af en fornyet vækst i 1996 og 1997, som primært var båret af en stigning i den indenlandske efterspørgsel.

Figur 2

Industriens produktion, sæsonkorrigerede værdier

Anm. Mængdeindeks for omsætning af egne varer og tjenester, råstofudvinding og industri.

Konjunkturafmatning i 1998

I 1998 tabte den danske økonomi pusten efter den mere eller mindre uafbrudte opgang i fem år. Storkonflikten på arbejdsmarkedet i slutningen af april og begyndelsen af maj medførte et stort produktionsfald for industrien, og i løbet af efteråret blev den danske økonomi påvirket af den globale finansuro og en forringet konkurrenceevne, som ramte industrieksporten.

Vækst i 1999 og 2000

Industriproduktionen steg moderat igen i løbet af 1999, hvilket primært skyldtes en gunstig udvikling på eksportmarkederne, mens den indenlandske efterspørgsel blev dæmpet af effekterne af pinsepakken fra 1998, som havde virkning fra 1. januar 1999. Industriproduktionen steg væsentligt stærkere i 2000 og skyldtes fortsat de gunstige internationale konjunkturer. Industrieksporten var endvidere påvirket af den faldende effektive kronkurs, som var en konsekvens af den danske fastkurspolitik overfor euro, som blev svækket betydeligt over for dollar.

Afmatning i 2001 og 2002

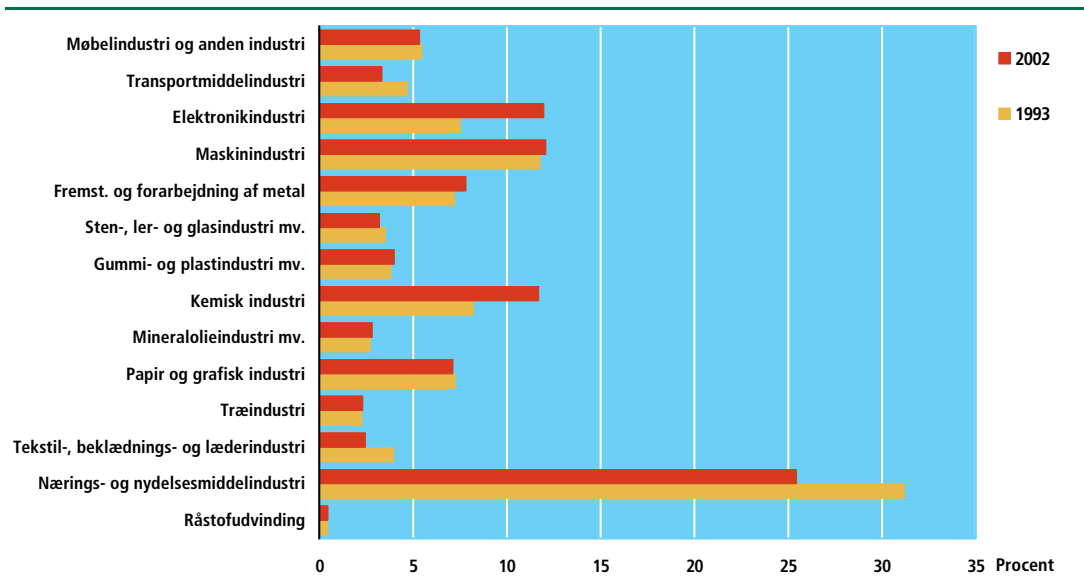
Afmatningen i verdensøkonomien i 2001 påvirkede den danske industriproduktion, som kun steg meget beskedent. Industrieksporten blev trods den globale afmatning fastholdt på niveauet fra midten af 2000, og den lavere vækst var desuden begrundet i en fortsat svag indenlandsk efterspørgsel. Stigningen i industriproduktionen var også i 2002 ganske beskedent. Udviklingen var påvirket af svækkede udlandskonjunkturer, mens der var fremgang i den indenlandske efterspørgsel.

3. Industriens omsætning fordelt på hovedbrancher

Industriens samlede omsætning

Siden 1993 er industriens samlede omsætning (i løbende priser) for virksomheder med mindst ti beskæftigede steget fra 344 mia. kr. til 517 mia. kr. i 2002. Nærings- og nydelsesmiddelindustrien var den branche, der stod for den største omsætning.

Figur 3 Industriens omsætning fordelt på brancher

Industriens brancheprofil i 2002

Nærings- og nydelsesmiddelindustri tegnede sig altså for langt den største aktivitet; omkring en fjerdedel af den samlede omsætning. Herefter fulgte i relativ betydning *maskinindustri*, *elektronikindustri* og *kemisk industri* med hver 12 pct., mens *papir- og grafisk industri* og *fremstilling og forarbejdning af metal* hver omsatte for 8 pct. af industriens samlede omsætning. *Råstofudvinding*, der i industristatistikken opgøres eksklusiv olie- og gasudvinding, udgjorde 0,5 pct. af industriens samlede omsætning.

Vækst i elektronik- og medicinalindustrien

Dansk industris brancheprofil er ikke radikalt ændret siden 1993, hvor *nærings- og nydelsesmiddelindustri* også dengang var den mest dominerende hovedbranche. Branchen har dog mistet relativ betydning, idet dens andel af den samlede omsætning er faldet fra næsten en tredjedel til en fjerdedel. Til gengæld er andre hovedbrancher steget i relativ betydning. Det er i særlig grad *elektronikindustri*, som har øget sin andel fra 7 til 12 pct. af den samlede industriomsætning og i mere moderat omfang *kemisk industri*, som omfatter medicinalindustrien, der har øget sin andel fra 8 til 12 pct. Begge disse hovedbrancher er bl.a. karakteriseret ved at være relativt teknologi- og forskningstunge.

Tabel 311

Industriens omsætning af varer og tjenester

DB93	Branche grupper	Totalomsætning		Omsætning af egne varer og tjenester	
		2001	2002	2001	2002
— mio. kr. —					
1009+2	Råstofudvinding og industri	511 085	517 552	474 008	475 528
1009	Råstofudvinding	2 289	2 437	2 085	2 235
2	Industri	508 796	515 116	471 923	473 293
15009	Nærings- og nydelsesmiddelindustri	123 638	131 628	114 117	116 604
151000	Slagterier mv.	43 610	40 453	41 500	38 190
155000	Mejerier og isfabrikker	21 592	20 980	20 491	20 141
158909	Anden næringsmiddelindustri	44 890	56 447	40 224	45 828
159000	Drikkevareindustri	9 673	9 540	8 469	8 672
160000	Tobaksindustri	3 874	4 207	3 433	3 774
17009	Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	14 003	12 687	13 084	11 659
170000	Tekstilindustri	7 336	6 777	6 862	6 235
180000	Beklædningsindustri	4 550	4 239	4 140	3 856
190000	Læder- og fodtøjsindustri	2 117	1 671	2 082	1 569
20000	Træindustri	12 241	11 949	11 586	11 247
21009	Papir- og grafisk industri	38 132	36 849	36 674	35 435
210000	Papirindustri	10 542	10 584	10 039	10 101
221200	Udgivelse af dagblade	7 521	6 849	7 477	6 812
221309	Udgiver- og forlagsvirksomhed ekskl. dagblade	9 438	9 071	8 836	8 463
222009	Trykkerier mv.	10 631	10 345	10 323	10 059
23000	Mineralolieindustri mv.	15 949	14 550	15 902	14 483
24000	Kemisk industri	56 034	60 543	52 073	54 920
241009	Fremstilling af kemiske råstoffer	9 679	10 075	8 833	9 220
243009	Fremstilling af maling, sæbe, kosmetik mv.	14 667	14 710	12 115	12 019
244000	Medicinalindustri	31 688	35 758	31 125	33 681
25000	Gummi- og plastindustri	20 021	20 626	18 647	19 338
26000	Sten-, ler- og glasindustri mv.	16 594	16 529	15 378	15 223
261009	Glas- og keramisk industri	2 781	2 691	2 704	2 605
263009	Tegl-, cement- og betonindustri mv.	13 813	13 838	12 673	12 618
27009	Fremstilling og forarbejdning af metal	41 112	40 450	38 697	37 809
270000	Fremstilling af metal	10 238	8 934	9 813	8 550
281009	Fremstilling af byggematerialer af metal	17 456	18 098	16 726	17 288
286009	Fremstilling af håndværktøj, metalemballage mv.	13 419	13 418	12 158	11 971
29000	Maskinindustri	62 501	62 500	56 043	56 243
291000	Fremstilling af skibsmotorer, kompressorer mv.	19 729	20 172	16 982	17 566
292000	Fremstilling af maskiner til generelle formål	20 092	20 866	18 446	19 200
293000	Fremstilling af landbrugsmaskiner	3 283	3 434	2 941	3 166
294009	Fremstilling af maskiner til industri mv.	14 552	13 361	13 552	12 506
297000	Fremstilling af husholdningsapparater	4 845	4 667	4 122	3 805
30009	Elektronikindustri	62 269	61 914	58 613	58 226
300009	Fremstilling af edb-udstyr, el-motorer mv.	31 357	31 124	30 059	29 647
320000	Fremstilling af telemateriel mv.	14 294	15 029	13 135	13 858
330000	Fremstilling af medicinsk udstyr, instrumenter	16 618	15 762	15 419	14 721
35009	Transportmiddelindustri	16 666	17 235	15 878	15 628
351000	Skibsværfter og bådebyggerier	6 714	7 024	6 554	6 888
352009	Fremstilling af transportmidler ekskl. skibe	9 952	10 211	9 323	8 740
36000	Møbelindustri og anden industri	30 339	27 655	25 904	26 478
361000	Møbelindustri	20 434	19 642	19 627	18 758
365009	Fremstilling af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	9 905	8 013	6 277	7 720

Anm. Industrivirksomheder med mindst 10 beskæftigede. Omsætning af egne varer og tjenester omfatter virksomhedernes salg af egne produkter, lønarbejde samt reparations- og opstillingsarbejde udført for andre.

➤ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2004.

Tabel 312

Industriens omsætning fordelt på brancher og koncentration 2002

DB93	Branche	Total- omsætning	Omsætningsandele		
			De tre største	De fem største	De ti største
		mio. kr.	pct.		
1009+2	Råstofudvinding og industri	517 552	11,5	14,4	20,5
1009	Råstofudvinding	2 436	40,4	56,6	81,2
2	Industri	515 116	11,5	14,4	20,5
15009	Nærings- og nydelsesmiddelindustri	132 628	35,6	40,5	49,8
151000	Slagterier mv.	40 453	65,8	73,9	86,7
155000	Mejerier og isfabrikker	20 980	89,0	91,1	95,5
158909	Anden næringsmiddelindustri	56 447	22,8	27,7	38,3
159000	Drikkevareindustri	9 540	69,4	82,0	94,2
160000	Tobaksindustri	4 207	93,5	100,0	100,0
17009	Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	12 687	17,6	23,7	32,3
170000	Tekstilindustri	6 777	20,8	26,9	39,8
180000	Beklædningsindustri	4 239	23,8	33,9	52,8
190000	Læder- og fodtøjsindustri	1 671	81,4	87,8	97,6
20000	Træindustri	11 949	20,4	28,8	41,8
21009	Papir- og grafisk industri	36 849	8,8	13,6	22,1
210000	Papirindustri	10 584	17,7	29,0	51,1
221200	Udgivelse af dagblade	6 849	45,1	60,0	83,3
221309	Udgiver- og forlagsvirks. ekskl. dagblade	9 071	28,3	38,7	52,4
222009	Trykkerier mv.	10 345	12,4	19,6	30,2
23000	Mineralolieindustri mv.	14 549	99,6	100,0	100,0
24000	Kemisk industri	60 543	50,2	58,6	69,1
241009	Fremst. af kemiske råstoffer	10 075	62,5	73,4	88,0
243009	Fremst. af maling, sæbe, kosmetik mv.	14 710	31,2	42,1	62,2
244000	Medicinalindustri	35 758	83,2	88,9	96,6
25000	Gummi- og plastindustri	20 626	18,3	23,3	32,7
26000	Sten-, ler- og glasindustri mv.	16 529	18,5	25,9	38,5
261009	Glas- og keramisk industri	2 691	41,2	57,4	77,2
263009	Tegl-, cement- og betonindustri mv.	13 838	22,2	30,9	45,4
27009	Fremstilling og forarbejdning af metal	40 450	6,8	10,5	17,3
270000	Fremst. af metal	8 934	25,5	38,3	59,6
281009	Fremst. af byggematerialer af metal	18 098	12,3	16,7	23,9
286009	Fremst. af håndværktøj, metalemballage mv.	13 418	13,1	18,2	27,4
29000	Maskinindustri	62 500	17,8	22,7	30,1
291000	Fremst. af skibsmotorer, kompressor mv.	20 172	55,1	67,4	76,5
292000	Fremst. af maskiner til generelle formål	20 866	15,3	21,7	32,4
293000	Fremst. af landbrugsmaskiner	3 434	29,3	39,3	54,7
294009	Fremst. af maskiner til industri mv.	13 361	9,7	14,8	24,9
297000	Fremst. af husholdningsapparater	4 667	53,8	69,2	85,6
30009	Elektronikindustri	61 914	26,6	34,6	45,6
300009	Fremst. af edb-udstyr, el-motorer mv.	31 124	43,5	53,7	64,8
320000	Fremst. af telemateriel mv.	15 029	56,1	62,1	72,5
330000	Fremst. af medicinsk udstyr, instrumenter	15 762	23,4	33,3	47,5
35009	Transportmiddelindustri	17 235	38,9	46,6	57,0
351000	Skibsværfter og bådebyggerier	7 024	69,5	79,3	89,9
352009	Fremst. af transportmidler ekskl. skibe	1 211	34,4	41,7	55,3
36000	Møbelindustri og anden industri	28 601	31,0	56,7	45,8
361000	Møbelindustri	19 642	21,2	27,8	37,0
365009	Fremst. af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	8 959	75,6	79,7	85,7

✓ Nye tal til tabellen forventes offentliggjort juni 2004.

Tabel 313

Mængdeindeks for industriens omsætning

		2001	2002
		1995 = 100	
	Varer og tjenester:		
1009+2	Råstofudvinding og industri i alt	120	120
1009	Råstofudvinding	97	122
2	Industri i alt	120	120
15009	Nærings- og nydelsesmiddelindustri	104	106
151000	Slagterier mv.	109	102
155200	Mejerier og isfabrikker	110	107
158909	Anden næringsmiddelindustri	106	117
159000	Drikkevareindustri	78	85
160000	Tobaksindustri	87	88
17009	Tekstil-, beklædnings- og læderindustri	95	91
170000	Tekstilindustri	105	103
180000	Beklædningsindustri	83	77
190000	Læder- og fodtøjsindustri	88	73
20000	Træindustri	109	114
21009	Papir- og grafisk industri	115	111
210000	Papirindustri	94	93
221200	Udgivelse af dagblade	95	88
221309	Udgiver- og forlagsvirksomhed ekskl. dagblade	145	140
222009	Trykkerier mv.	120	116
23000	Mineralolieindustri mv.	96	92
24000	Kemisk industri	176	186
241009	Fremstilling af kemiske råstoffer	104	103
243009	Fremstilling af maling, sæbe, kosmetik mv.	122	130
244000	Medicinalindustri	243	259
25000	Gummi- og plastindustri	119	116
26000	Sten-, ler- og glasindustri mv.	111	94
261009	Glas- og keramisk industri	114	66
263009	Tegl-, cement- og betonindustri mv.	111	104
27009	Fremstilling og forarbej. af metal	117	118
29000	Maskinindustri	109	110
30009	Elektronikindustri	168	165
35009	Transportmiddelindustri	89	86
351000	Skibsværfter og bådbyggerier	59	57
352009	Fremstilling af transportmidler ekskl. skibe	127	122
36000	Møbelindustri og anden industri	115	118
361000	Møbelindustri	114	111
365009	Fremstilling af legetøj, guld- og sølvvarer mv.	116	137